

22 листопада 2023

У рамках відзначення До дня вшанування пам'яті жертв голодоморів, у стінах Державного архіву Кіровоградської області було проведено Круглий стіл на тему "Голодна реальність ХХ століття". Партнерами заходу виступили Державний архів Кіровоградської області, Кіровоградський обласний краєзнавчий музей та Регіональний центр наукових досліджень з історії України. Також до участі в ньому долучилась студентська молодь з Центральноукраїнського вищого професійного училища імені Миколи Федоровського.

На початку заходу начальницею відділу інформації та використання документів Державного архіву Кіровоградської області Тетяною Гончаровою було представлено виставку архівних документів та матеріалів "Голодомори: чорна минувшина українського народу".

У рамках проведення Круглого столу спікерами було розкрито багатогранність тематики голодоморів, які, при всій своїй трагічності, займають вагоме місце в історії українського народу. Директоркою архіву Кіровоградської області Лілією Маренець та директором Кіровоградського обласного краєзнавчого музею Борисом Шевченком було розпочато захід та окреслено напрями в історичних дослідженнях з регіоналістики.

Старший науковий співробітник відділу науково-просвітницької та експозиційної роботи обласного краєзнавчого музею Анатолій Маршанін у своїй доповіді досить ґрунтовно та тезисно розкрив перебіг голоду 1921-1923 років на території нашого краю. Родзинкою виступу була локалізація подій минувшини через активний опис геолокації та зрізу реалій тогочасного суспільства.

Головний архівіст Державного архіву Кіровоградської області, аспірант ЦДУ імені В. Винниченка Дмитро Кобзар у своїх тезах розкрив питання переселенців від голодної смерті в документах радянських органів 1921-1923 років, зосередивши увагу на джерельній базі, яку всім небайдужим до історії своєї рідної землі ентузіастам може запропонувати для опрацювання та подальшого розвитку регіоналістики Державний архів Кіровоградської області.

Неможливо розглядати події Голодомору 1932-1933 року без якісного огляду протоколів засідань та звітів партійних осередків комуністичної партії України як джерел у дослідженнях цих сторінок історії нашого народу. В.о. директора Регіонального центру наукових досліджень з історії України Артемом Безшкуренком було зроблено екскурс до питання огляду джерельної бази в дослідженнях голодоморів саме в такому контексті, не дивлячись на негативну діяльність більшовицького режиму, сучасні дослідники цікавляться їхніми документами, оскільки при всіх тих допущених ними фальсифікаціях та викривленнях дійсності у їхньому діловодстві, вони все одно зберігають свою актуальність та цінність при розробці тематики.

У період Голодомору 1932-1933 років страждали не лише селяни, а й жителі міст. Про це детально з активним залученням архівних документів та матеріалів розповів старший науковий співробітник Кіровоградського обласного краєзнавчого музею Сергій Мілютін у скрупульозному огляді долі працівників заводу "Червона Зірка", які попри гучні лозунги комуністичного режиму про захист робітництва, стали одними з жертв злочинів більшовизму на теренах нашого краю.

Значної уваги ретроспективі історичної пам'яті про Голодомор на Кропивниччині зосередила Світлана Проскурова, кандидатка історичних наук, завідувачка сектору історико-краєзнавчих досліджень Кіровоградського обласного краєзнавчого музею. У своєму виступі вона звернула увагу не лише на складний шлях вітчизняних істориків, які відтворювали картину тих трагічних подій, а й на вагомість відображення сторінок буття українського народу у мистецтві і нашій національній пам'яті.

Розкрила недооцінену тему долі родин червоноармійців під час Голодомору 1932-1933 років учениця 11 класу КЗ "Ліцей "Науковий" Кропивницької міської ради" Марія Лисенко, яка своїм прикладом підтверджує оптимістичні надії на підтримку історичної науки Центральноукраїнського регіону молодим поколінням, яке не лише цікавиться подіями минувшини, а й плекає нові розвідки з багатьох тематик.

Ученицею 11 класу КЗ "Ліцей "Науковий" Кропивницької міської ради" Марією Рибальченко було презентовано мистецький твір, написаний на основі фото з архівно-слідчої справи, що зберігається у Державному архіві Кіровоградської області. Цей виступ показав особливий погляд на минуле нашого краю через призму мистецтва. Український народ крізь віки несе ідею визволення не лише зі зброєю в руках, а й у плеканні прекрасного. Саме останнє і було доведено прикладом однієї з учасниць круглого столу, що дозволило присутнім поглянути з іншого, нового, боку на цю трагічну сторінку в історії України.

У рамках проведення заходу відбулась презентація спільного з обласною організацією Національної спілки краєзнавців України спеціального випуску XVII видання, що продовжується, "Між Бугом і Дніпром. Науково-краєзнавчий вісник Центральної України" за матеріалами ІХ регіональної науково-практичної конференції "Радянські голодомори 20-30-х рр. в Центральній Україні", яку провели Тетяна Гончарова та директорка Літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого м. Кропивницького Лариса Хосяїнова.

Завдяки активній співпраці дослідників регіональної історії рідного краю та незгасному інтересу молоді до національної пам'яті свого народу, ми не лише плекаємо надію, а й досягаємо нових результатів у справі популяризації науки!